

תזרת אביגדור

הגאון ר' אביגדור מילר זצ"ל

שיחות מוסר והדרכה בפרשת השבוע

מיוסדות על שיעוריו, ספריו, וכתבי תלמידיו

שמחת תורה - שבת בראשית

ספר אחד, ראש אחד

לעילוי נשמת הבחור הקדוש

דוד הי"ד

בן יבלחט"א אברהם אהרן

שנהרג על קידוש השם

בשמחת תורה כ"ב בתשרי תשפ"ד

והציל רבים מאחיו

תשרי תשפ"ו

תחל שנה ברכותיה

שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה! מתחילים עוד שנה!
צריך לזכור שזה לא מובן מאליו כלל וכלל - עוד שנה של חיים, עוד שנה של שפע, עוד שנה שנזכה בעזרת השם להתחזק ולהתעלות על ידי תורתנו של הרב זצ"ל.

סיימנו זה עתה את הקמפיין השנתי, ואם נסכם את העניין, מצד אחד היתה התעוררות עצומה. הציבור הבין שהוראת קבע של 100 ש"ח לחודש זה דבר שגם אדם רגיל יכול לעשות - אנשים מבינים כמה שזה מחנך ופותח את הראש, כך שלא גרע מהתשלום החודשי למוסדות החינוך של הילדים (כמדומני ששם זה קצת יותר מ 100 לחודש...). גם כאלו שלא זכו להשתתפות כה משמעותית, על כל פנים הבינו שהם כן יכולים לתת יותר מהתרומה של העלון האישי שלהם, ותרמו 36 לחודש. וואו! אשריכם ישראל!!!

מצד שני... עקב אילוצים כאלה ואחרים, לא יכולתי לעסוק בקמפיין כדבעי, ועקב כך ידוע לי בבירור שישנם המון אנשים שרוצים לתרום, אלא שפשוט לא הגענו אליהם.

כדי שנוכל להמשיך ולהפיץ את העלונים בשפע, בעזרת השם נתחיל משבוע הבא להתמקד בכל שבוע על עיר מסוימת, שכונה מסוימת, נביא לידיעת הציבור המקומי בצורה ברורה את הצורך להחזיק את הפצת העלונים שלהם בעצמם. ובעזרת השם, יחד נזכה לשנה של שפע ברוחניות ובגשמיות, ולביאת גואל צדק בב"א.

חג שמחה, שבת שלום ומבורך!

הלל מאיר

מנהל המערכת

עמודי התווך

1000 ש"ח
לחודש

שותף

200 ש"ח
לחודש

פרנס

100 ש"ח
לחודש

מפיץ

36 ש"ח
לחודש

תורם

18 ש"ח
לחודש
(ולכל הפחות 10)

ניתן לתרום באמצעות

אצל נציג המקומי

בטלפון
02-966-5295

בעמדות נדרים פלוס
'תורת אביגדור'

ניתן להזמין את העלון לתיבת הדואר במחיר סמלי של 20 ₪ לחודש

תורת אביגדור

הגאון ר' אביגדור מילר זצ"ל

שמחת תורה - שבת בראשית

ספר אחד, ראש אחד

תוכן עניינים

א' - הספר האחד והיחיד - 3

ב' - לומדים את הספר - 7

ג' - ללא ספרים חיצוניים - 10

א' - הספר האחד והיחיד

שישו ושמחו בשמחת תורה

בשמחת תורה, מנהג ישראל להוציא את כל ספרי התורה מארון הקודש ולרקוד איתם, לערוך הקפות. אנו ששים ושמחים על השלמתו של מחזור נוסף של קריאת התורה מתחילתה ועד סופה, ואנו מתחילים שוב מ"פְּרָאשִׁית פְּרָא אֱלֹקִים". אחד המאפיינים של היום הזה, היבט שלא מספיק מדברים עליו, הוא שאנחנו רוקדים עם ספר אחד בלבד. ספר התורה - זהו הספר היחיד שאנו אוחזים בידינו. והטעם בזה הוא כדי להדגיש, לעצמנו ולחברינו, שזו היתה תוכניתו של הקב"ה מלכתחילה: שלעם ישראל יהיה ספר אחד בלבד.

כדי לשמר את עקרון הספר האחד, ולהבטיח את טוהר המסורת הכתובה של עמנו, נאסר אפילו לכתוב דברי תורה מובהקים חוץ מהתנ"ך, וזהו הדין ש"דברים שבעל פה אי אתה רשאי לאומרן בכתב". אנחנו כבר התרגלנו לספרי קודש, לאוצר הספרים המלא

וגדוש בספרים, אבל מעיקר דין התורה אסור לכתוב אפילו דברי תורה. אפילו לכתוב סידור תפילה נאסר בימי קדם. הגמרא (שבת קטו, ב) מספרת על אדם שכתב סידורים ומכר אותם, והחכמים מנעו זאת ממנו. זהו כלל מוקפד מאד של התורה - אסור לכתוב שום ספר, מלבד ספר אחד ויחיד.

רק בשלב מאוחר יותר בהיסטוריה שלנו, ראו חכמים שהתורה עלולה להישכח אם לא יכתבו אותה - היו מלחמות, גלויות ורדיפות, והדורות היו הרבה יותר חלשים - ולכן התירו לכתוב דברי תורה. וכך התגלגלה כתיבת המשנה, הגמרא וכל שאר הספרים שבאו בעקבותיהם. אבל בימי קדם, מאז הר סיני ועד לימי התנאים, לא היה דבר כזה. בבית יהודי, ואפילו בבית מדרש או ישיבה, לא ניתן היה למצוא ספר אחד מלבד התורה, התנ"ך. היינו אומה של ספר אחד.

אפיון מאשים

על מנת להבין את חשיבותו העצומה של יסוד זה, עלינו לחפש הסבר אצל אדם שהיה מחוץ לעולם התורה, הלא הוא יוסיפוס. יוסיפוס חי בתקופת חורבן בית שני, והוא חיבר ספר בשם 'נגד אפיון'. אפיון היה אנטישמי יווני, ויוסיפוס בא להגן על היהודים מפני שקריו והאשמותיו של אפיון.

מבין האשמות שהטיח בנו אפיון, הוא ציין את העובדה שליוונים יש ספריה גדולה מאוד. "ואילו אצלכם היהודים, היהודים המיושנים", הוא אמר, "אין לכם שום ספרים מלבד התנ"ך". באותה תקופה של סוף ימי בית שני, האיסור הקדום עדיין עמד במלוא תוקפו. אין ספרים! ואפיון לעג לזה.

יוסיפוס משיב

אך יוסיפוס השיב על כך: "זו אינה האשמה!" אמר. "זו ההצלה שלנו! אצלנו מותר לכתוב רק ספר אחד. קיבלנו את התורה בהר סיני, ורק נביא, על פי ה', רשאי לכתוב עוד דבר. לאף אחד אין את הזכות לקחת את מחשבותיו ולהעלותם עלי כתב". והוא מסביר את ההשלכה החשובה שהיתה לכך. שימו לב כעת לניגוד החשוב שיוסיפוס מציג כאן. אצל עם ישראל, הוא הסביר, קיימת רק מערכת אחת של ערכים עבור האומה כולה. גם אם נראה למישהו לחדש איזה דבר, מותר לו לומר את זה, מותר לו לחלוק את זה עם ידידיו ובני משפחתו, אבל להעלות את הדברים על הכתב, לתת להם את הגושפנקא הזו של המילה הכתובה - דבר זה נאסר לחלוטין. רק דבר ה' הועלה על הכתב.

ואילו אצל היוונים, כך אמר יוסיפוס, כל אחד שמתחשק לו - יכול לכתוב. זו המדיניות אצל אומות העולם - הספרות פתוחה בפני כל מי שיודע לקשקש. אם ניחנת בכישרון כתיבה - וגם אם לא - אתה מוזמן לכתוב. כל אדם ברחוב כותב ספר. מה מבטאים אם

כן הספרים? את כל השטויות שיש להם בראש.

אילו הכותבים הללו היו שומרים את הרעיונות הללו לעצמם, ניחא - הם היו מוליכים שולל את הראש הנבזה שלהם בעצמם. הבעיה היא אצל שאר העולם, אצל הקוראים. כאשר הם מבטאים את הרעיונות במילים ומעלים אותם עלי כתב, הם גורמים נזק רב לאנושות.

הכותבים, היוונים, כמו גם אלו שהלכו בעקבותיהם, יצרו ספרות שהזיקה לשכל האנושי. האמת היא שגם הפילוסופים שלהם בעצמם אומרים כן. פלאטו קובע, באחד מחיבוריו, שהכותבים והמשוררים וכותבי ההצגות קלקלו את העם. רעיונות זדוניים מכל הסוגים הוכנסו לספריהם, ומשם אל תוך ראשם של המון העם.

אלימות משטרתית

אפשר לתת מאות ואלפי דוגמאות לנקודה הזו, כי בתי הדפוס עובדים עשרים וארבע שעות ביממה, שבעה ימים בשבוע. "עֲשׂוֹת סִפְרִים הִרְפָּה אֶין קֶץ וְלִהְיָ הִרְפָּה יִגְעַת בְּפֶגֶר" (קהלת יב, יב). זה חורבן האנושות.

פעם דיברתי כאן אודות ספר מסוים בשם *Les Miserables* ("עלובי החיים") מאת ויקטור הוגו. אף פעם לא קראתם אותו? אשריכם! למרבה הצער, אני כן קראתי אותו. והנה, זהו ספר שאין בו דברי חשק ופריצות, כך שיש הטוענים ש"מה הבעיה בזה?" אבל יש בזה בעיה גדולה, כי זהו ספר מלא בהמצאות ותפיסות מוטעות, ומבחינה זו הוא גם כן ספר של רשעות.

הוגו הרי רצה לכתוב ספר שיש בו איזה עלילה מרתקת. ספר העוסק באירועי היומיום המשמימים, זה לא מספיק מעניין. ולכן היה עליו להמציא סיפור על אדם שסבל מחוסר צדק במשך זמן רב. הוא מתאר אדם שסבל מחרפת רעב, עד שהוא נמשך לחיי פשע - אתם כבר מבינים; העובדה שהוא הפך לפושע היא בכלל לא באשמתו, אלא זו אשמת החברה. עד שלבסוף הוא נעצר וסבל בכלא; אי אי אי, הפושעים המסכנים שסובלים בכלא.

וכמובן שכשהוא השתחרר מהכלא, יש סיפור שלם כיצד הוא ביקש לנקום בחברה. כמובן! אך טבעי הוא שפושע שהיה כלוא מאחורי סורג ובריה, ירצה לנקום באלו שדאגו לכך שהוא ייכלא שם.

הסיפור כולו אינו אלא הצגה מעוותת של עובדות. הוא מתאר את חייהם האיומים של העניים, וכיצד הם נרדפים בידי משטרת הרשע. זה סגנון כתיבה - לנפח את הדברים הקטנים והבלתי משמחים המתרחשים בחיים, להציג את העולם כמקום שחור יותר, כמקום נורא יותר מכפי שהוא במציאות. כך שכל האנשים ה'מתורבתים' שקוראים את הספר הזה, הופכים לאומללים ומבולבלים.

דיקנס, מרקס והרפורמיסטים הכוזבים

הדברים נכונים גם לגבי ספריו של צ'ארלס דיקנס, וכל הרפורמיסטים, השקרנים, שביקשו ללחום נגד אי-צדק חברתי. הם נוהגים בקביעות להציג את החברה שלא כפי שהיא במציאות. שקרים, גזמות, בעיות מנופחות, וכמובן פתרונות מומצאים ובלתי ישימים.

וכך, קארל מרקס, הרשע הגדול, בזכות כושר הכתיבה שלו, חיבר ספרים שהולחנו שולל את הנוער, בעזרת שקרים ורעיונות המבוססים על הנחות כוזבות. הוא לימד אנשים להעריך רק את מעמד הפועלים, ולשנוא את העצמאיים. הקפיטליסטים שהיו להם חנויות ועסקים משל עצמם, כל אדם שהיה חכם או נמרץ מספיק כדי להקים עסק משלו, הוכרז כמי שמנצל ועושק את הפועל המסכן.

וכך, כתביו, ובפרט ספרו 'המניפסט הקומוניסטי', יצרו תרמית עצומה, ענן של שקרים, שעודדו את האנרכיסטים והסוציאליסטים והבולשביקים והקומוניסטים למרוד ולתפוס את השלטון מידיה של הממשלה הממוסדת.

והרבנים הזהירו! הם הזהירו את בני הנוער: "עזבו את הרעיונות הללו שעליהם אתם קוראים. חזרו לתורה! אל תמרדו בצאר! מה שיגיע בעקבות כך יהיה עוד יותר גרוע!" אבל בני הנוער היהודיים הולכו שולל בידי הספרות הכוזבת; הם שכחו שהיסוד של אומתנו הוא ספר אחד. הם קראו את 'המניפסט הקומוניסטי', ונכנסו הישר אל תוך האסון. הפרק האחרון בספר של החיים האמיתיים, לא היה כפי שמרקס תיאר אותו בספרו. אף אחד לא שמח שם במדינות הקומוניסטיות. מיליונים רבים מתו. מיליונים סבלו וממשיכים לסבול בגלל השוטים שכתבו ספרים מורעלים.

יערות מבוזבים

אפשר עוד להאריך הרבה אודות ספרות הגויים, כי זה לא נגמר; מדי יום נקצצים עצים כדי להמשיך את פעילותם של מכונות הדפוס ולספק נייר לספריהם.

העולם מתעוות מכל הכיוונים. הספריות והעיתונים והמגזינים, מלמדים את העולם שקרים וכזבים מכל סוג שהוא: הרפתקאות, בידור, פסיכולוגיה, חמלה על פושעים, היסטוריה כוזבת, חוסר מוסריות, כל מיני רעיונות מעוותים. וכך, הספרים שהולכים וממלאים את העולם, מזהמים אותו עוד ועוד. הצחנה רק הולכת וגדלה.

אולם אנחנו, עם ישראל, אנחנו עם קשה-עורף. לנו יש רק ספר אחד, ומשם מגיע הכל, כל ההשקפות שלנו. ולכן זהו חלק אינטגרלי משמחתנו ביום שמחת תורה. אנחנו קופצים מעלה-מטה עם ספר התורה שלנו! זהו הספר שלנו! אבל לא רק שזה 'שלנו' - **מבחינתנו זהו הספר האחד והיחיד!** לנו יש רק ספר אחד גדול, וספר זה עוסק בעניינים

שראוי לעסוק בהם, ומבטא את שאיפותיה המרוממות ביותר של האנושות.

ב' – לומדים את הספר

“בואו נהיה מעשיים”

והנה, בעודנו רוקדים עם הספר האחד והיחיד שלנו, עם סולם הערכים האחד והיחיד שלנו, עלינו לנצל את ההזדמנות הזו. לא מספיק לרקוד ולשיר ולשמוח. זו התחלה טובה, אבל זה לא מספיק, כי אם לא נעשה שימוש בספר הזה שמלמד אותנו כיצד לחשוב ומה לחשוב, איזה תועלת יש בזה?

תארו לעצמכם שמישהו נתן לכם מדריך-למשתמש לחיים, ואומר לכם שזהו הספר היחיד שתצטרכו אי פעם. “אל תטרחו לחפש במקום אחר”, הוא אומר, “אלא הכל נמצא כאן, וכאן בלבד”. מה יעזור אם תרקדו עם הספר הזה? צריך לפתוח אותו וללמוד אותו גם כן.

זהו מה שנעשה כעת. היות ואנחנו מתחילים מחזור חדש של קריאת ספרנו הלאומי, אזי הדבר הראשון שעלינו לעשות זה לעשות בו שימוש. אנחנו אומה עם ראש פתוח מאוד; אנחנו רוצים לפתוח את הראש בפני כל הערכים וההשקפות והיסודות שנמצאים בספר שלנו, ולכן ניקח את פרשת בראשית ונתרגל את הענין הזה. כעת אנחנו קוראים פרשת בראשית, ולכן נלמד את הנושא שלנו בעזרת מספר דוגמאות מפרשת השבוע. יש אצלי בכתובים רשימה של לפחות עשרים וחמישה יסודות השקפה שאותם אנו לומדים מפרשת בראשית לבדה - קראתי לזה ‘רשימה’, אבל למעשה זה יותר מרשימה. כל אחד מהם כולל פרטים רבים. אני רוצה לבחור עכשיו כמה מהם, כמה דוגמאות אקראיות, רק כדי שתבינו מה הפירוש של מחשבה בהתאם לתורה, ותקלטו את הרעיון.

עולם של דבר ה'

כשמסתכלים בתורת ה', מהו הדבר הראשון שרואים? “בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹקִים”. כלומר, פעם לא היה דבר. לא שהיה משהו שממנו נבנה העולם; לא שהיו אטומים או מולקולות או אפילו חלל - לא היה דבר, אֵין מוחלט. ואז “בְּדֵבֶר ה' שָׁמַיִם נִעֲשׂוּ וּבְרוּחַ ה' פָּלַח צֶבַעַם” (תהילים לג, ו). זה הפירוש של “בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹקִים”.

זוהי מהפכה באופן שבו יהודי מסתכל על העולם. כי משמעות הדבר היא שאין עולם! העולם אינו מציאות אמיתית! הוא קיים רק במחשבותיו של הקב"ה. אין שמים. אין ארץ. בכל מקום שמסתכלים, זה אינו אלא דבר ה'.

כך התורה מלמדת אותנו להסתכל על העולם. "לְעוֹלָם ה' דְּבָרָךְ נִצָּב בְּשָׁמַיִם" (שם קיט, פט). אתה מסתכל על השמים, אל תחשוב שזה שמים - מה שאתה רואה זהו דבר ה', אלא שהוא קיבל צורה של שמים.

ה' יתברך אמר: "יְהִי!" והדיבור שלו הולבש בְּשָׁמַיִם, בשמש וכוכבים. ה"יְהִי" הפך לארץ, לאוויר, לעצים, ארנבות, חתולים, שושנים וגשם. דבר ה' הפך לאוקינוסים ולדגים ולליויתנים. דבר ה' הפך לכל דבר ביקום.

אלו שאינם מסתכלים רק בתורה, מביטים בעולם מבעד לעיני העיתון או עיני הספרים, ולדידם יש חתולים וקופים. יש שמים וארץ. יש מפץ גדול ועוד כל מיני רעיונות מטופשים. אבל הם חיים בשקר! כל מה שהם רואים הוא לא נכון, כי הם הסיטו את עיניהם מהספר האחד והיחיד.

עולם טוב מאוד

דוגמא נוספת: מה עוד אומרת התורה אודות הבריאה? נכון, העולם אינו אלא מחשבותיו יתברך; זה לבד יוצר מהפכה בכל ההסתכלות שלנו על העולם, אבל יש עוד: "וַיֵּרָא אֱלֹקִים אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד" (בראשית א, לא). הקב"ה נתן פה פסק: העולם הוא טוב מאוד! אתם מבינים מה המשמעות של פסק מאת ה'? אין מקום לחשוב שאולי דיין אחר, אולי ספר אחר, היה אומר אחרת. לא ולא. פסק של ה' הוא סוף פסוק; זו האמת היחידה. ומה הוא אומר? "וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד". הכל טוב מאוד! לא רק טוב, אלא **טוב מאוד**.

שמעתם? תתעוררו ילדים! אל תקשיבו לשקרנים, למתלוננים. אם תקשיבו לויקטור הוגו אתם תחשבו שהמצב אומלל. מרקס יספר לכם שהעולם הוא אומלל. העיתונים מדווחים כל הזמן על חדשות רעות.

המשורר המבולבל

הטו אוזן למשוררים ותגלו את אותו הדבר. סיפרתי לכם פעם על המשורר העברי שרצה לכתוב שיר. ירד אז גשם בחוץ, ובעוד הטיפות מכות על חלוננו הוא אמר: "מאי קא משמע לן הגשם?" - מה מלמד אותנו הגשם?

והנה, אם הוא היה מקשיב לבראשית, למשורר האמיתי, הוא היה יודע שהגשם מלמד אותנו על טובו של הבורא יתברך. כמובן שלא רק הגשם. "אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה" פירושו **שכל** מה שהוא עשה זה טוב - אבל כעת זו עונה מתאימה לנקוט בדוגמא של הגשם. התורה מלמדת אותנו שהבורא הוא טוב ומטיב, שהבריאה היא טובה מאוד. כל טיפת גשם היא פנינה! זה חיות! זה חיים! מים זה חיים!

אבל ה'יחכם' הזה הסתכל במקומות אחרים. הוא היה מומחה לספרות עברית, לעיתונות עברית, אז מה הוא אמר? "טיפ טיפ על חלוננו, כאיש בבכי ממרר". זה מה שהמשוגענער הזה זיהה בגשם. הוא רואה טיפות גשם המכות בחלון, ואומר: "אני רואה

עצב. הטיפות הן כמו דמעות, בכי עצוב, המכות בחלוניי". אז מי שקורא שירה, לומד שגשם זה עצבות. ואל תגידו: "זו רק אומנות, אין לזה השפעה"; בהחלט יש לזה השפעה. בלתי אפשרי שלא תהיה לזה השפעה.

תחזית מזג האוויר - מהדורת התורה

אנשים, יהודים שומרי תורה ומצוות, קוראים עיתונים, והראש שלהם מתעוות מחמת הדיווחים על 'מזג אוויר נורא', ומי שקורא את ספרי הלימוד של הקולגים מתעוות על ידי כל המילים שנועדו להסתיר את הבורא: מחזור המים, אידוי-דיות, עננות אורוגרפית, מה שזה לא יהיה, מילים המזהמות את השכל ומסתירות את הבורא ואת ה"טוב מאד" של הבורא.

ולכן אומר הקב"ה: "יש ספר אחד! קחו את ספרי, וחשבו בהתאם למחשבותי". ויִבְרָא אֱלֹהִים אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה וְהָיָה טוֹב מְאֹד! ה' אמר שזה טוב מאוד! הוא לא היה חייב לומר את זה, אבל "מה הוא, אף אתה" - אם הוא אמר את זה, אזי זוהי הדוגמא למה שמוטל עלינו לעשות כל ימי חיינו. אנחנו גם כן צריכים לומר: "טוב מאוד!" העולם כולו - ולכל הפחות האומה של הספר היחיד - קוראים ביחד: "טוב מאוד!" אה! מזג אוויר גשום הוא מזג אוויר נפלא. וגם מזג אוויר לא גשום הוא מזג אוויר נפלא. כשיש רוח זה נפלא, וגם כשאין. קיץ וחורף; הכל טוב מאוד!

מחזירים את האדם לגדלותו

עכשיו אנחנו מגיעים לדוגמא השלישית שלנו - בפרשה זו לבדה - שנמצאת בפסוק הבא: "וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצֶלְמוֹ" (שם א, כז). איזו קביעה מטלטלת! האדם נברא בצלמו של האלוקים!

זאת אומרת שכשמתכלים על האדם בעיניים תורניות, לא רואים רק ערמת כימיקלים. ככה מסתכלים עליך קוראי הספרים - זה מה שאתה; כמות מסוימת של חנקן, סידן, פחמן, חמצן, מימן, ועוד יסודות. אם ניקח את כל היסודות הללו ונחלק אותם, ונמכור אותם לאיזה רוקח, יתכן והוא יהיה מוכן לשלם עבורם 5-10 סנט. האם זהו אדם?

לא! "בְּצֶלְם אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ" (שם). או ווה! עכשיו אני יודע איך צריך להביט בכם. כשאני מביט בכם, אני רואה צלם אלוקים! הפנים שלכם - הן השתקפות של ה'! הם צלם, השתקפות, של תפארתו של הבורא! כל פרצוף שבו אנו מביטים - אנחנו מדברים כעת על פרצוף טוב, פרצוף הגון, פרצוף של שומר תורה ומצוות - אל לכם לחשוב שאתם מביטים במר רובין, ברי חיים, במר גרינברג או ברי דוד; אתם מביטים בגדלות.

הם מקטינים - אנחנו מגדילים

אתם יודעים איזו התנגדות יש נגד המושג של גדלות האדם? יש כיום מיליונים

שכותבים ומטיפים שהאדם אינו אלא טעות! שפעם, אי שם בעבר, לא היה דבר מלבד חיידק שצף בתוך שלולית בוץ. איזה טירוף מוחלט! אין תיאוריה אווילית מזו - להעלות על הדעת אפילו שדבר מעין זה יכול היה להתרחש בטעות. עם זאת, במלחמה נגד התורה - כל האמצעים כשרים, והספריות גדושות בספרים. מדי יום מודפסים ספרים חדשים, ספרים גדולים ויקרים המכילים תמונות וטבלאות יקרות, והעולם כולו מתעווה נגד הרעיון של גדלות האדם.

האמת היא, שאנחנו מעריכים את הגויים יותר מכפי שהם מעריכים את עצמם. אנחנו אומרים שגויים הם צלם אלקים, והם אומרים שהם צפרדעים וקופים. הם מנסים ככל יכולתם להפוך לצפרדעים, אבל אנחנו ממשיכים לצעוק: "לא! אתם צלם אלקים! ככה כתוב בספר שלנו! איננו מקשיבים למה שאתם אומרים. אתם לא צפרדעים. אתם צלם אלקים!" ורק מהתורה ניתן ללמוד את זה. אל תחפשו במקומות אחרים, שם ממעטים את גדלות האדם. שם ממזערים את הגדלות הזו, עד שלבסוף כלל לא מכירים בה! אבל לנו יש מדריך למשתמש! התורה ניתנה כדי שנדע את האמיתות הגדולות. אנחנו יודעים ש"בְּצֶלֶם אֱלֹקִים עָשָׂה אֶת הָאָדָם"! אנחנו יודעים ש"בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹקִים"! אנחנו יודעים ש"וְהָיָה טוֹב מְאֹד"!

ואנחנו יודעים מדוע הקב"ה עמד על כך שיהיה לנו ספר אחד בלבד. רק התורה בלבד, כי זו צורה שונה לחלוטין להסתכל על העולם. במקום לראות את העולם דרך העיניים של ויקטור הוגו וקארל מרקס וכל המחברים של כל ספרי המדע והעתונות, אנחנו מסתכלים על העולם דרך עיניו של הקב"ה.

ג' – ללא ספרים חיצוניים

תורת זרעים

הנה עוד כמה דוגמאות מפרשת בראשית. דוגמא מספר ארבע: הקב"ה אמר לאדם הראשון: "וְהָיָה נֶתְתִּי לָכֶם" (בראשית א, כט). ה' הציג לראשונה בפני האדם את המושג של אכילה, ואמר: "אֶת כָּל עֵשֶׂב זֶרַע זֶרַע... וְאֶת כָּל הָעֵץ אֲשֶׁר בּוֹ פֶּרִי יֵעָ זֶרַע זֶרַע" (שם). יש פה לכאורה מילים מיותרות. הקב"ה אומר לאדם שהוא נתן לו מזון לאכול, אך מדוע היה צורך להזכיר את העובדה שהוא "זֶרַע זֶרַע" - שבפרי יש זרעים? בזמן הבריאה, ה' אמר: "תוֹצֵא הָאָרֶץ... יֵעָ פְּרִי... אֲשֶׁר זֶרְעוּ בּוֹ" (שם א, יא) - ואנחנו מבינים מדוע היה צורך להזכיר זאת שם. זה היה ציווי הבריאה, והוא רצה שלפירות יהיה את הכוח להמשיך ולייצר לעד. אבל כאן הוא מצוה על האדם לאכול - מדוע יש צורך להזכיר שיש בפירות זרעים?

התשובה היא כך. התורה מלמדת אותנו כאן **אין** אוכלים פירות. כשבן אדם אוכל,

מוטל עליו **לחשוב על הזרעים**. לא רק הסיבים והמיץ של הפירות הם בריאים לאדם, אלא שכלו עומד לקבל תועלת גדולה מכך שהוא מביט בזרעים.

תורת התפוז

וזה אומר שהספר שלנו מלמד אותנו איך אוכלים תפוז. כשלועסים את הפרי, צריכים לחשוב על כך ש"זָרְעוּ בּוֹ" – כל מיני פירות האילן וכל מיני פירות האדמה מכילים בתוכם זרעים.

"ומה בכך?" אתם שואלים.

מה בכך?! איך זה קרה? נניח והייתם מוצאים מטבע של רבע דולר בתוך אבטיח – הייתם שמחים שמחה גדולה, הלא כן? איך נכנס לשם מטבע של רבע דולר?! נס!
אבל מטבע זה כלום, זה חפץ נטול-חיים. מוטבע בו מעט מידע – כמה ציורים, תאריך, ועוד כמה מילים, אבל זה כאין וכאפס לעומת זרע. גרעין של תפוז מכיל מיליונים רבים של פיסות מידע, הרשומות על גבי סליל הדנ"א של המולקולה. וזה דבר חיוני! הגרעין מכיל לא רק את המידע אלא גם את המכשור הנדרש כדי לייצר עץ תפוזים חדש.

תורת הבל לעומת תורת אמת

זה מה שכתוב בספר שלנו בענין אכילת תפוז. כעת נאזין נא למה שאומרים הספרים האחרים. פעם יצאה לאור כתבה מאת מחלקת החקלאות בווישינגטון, והכותב מתפעל מהעובדה שגרעין התפוז הוא בעל טעם מר; איכשהו, במקרה, במשך מיליוני שנים – כך כותב האיש – פיתח הגרעין את טעמו המר, בדרכים שעדיין אינן מובנות לנו – וזאת כדי לגרום לבני אדם לא לאכול אותו.

אתם שומעים? זה קרה במקרה. בעוד שהספר שלנו מלמד אותנו להביט ולהתפעל ממעשי ה', ספרי העולם אומרים שעלינו להתפעל מה"סלקציה הטבעית", 'בדרכים שעדיין אינן מובנות לנו'.

הספר שלנו מלמד אותנו! אנחנו **כן** מבינים את זה. "בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹקִים!" אלקים הוא זה שעשה את זה! וזה "טוֹב מְאֹד", זה לטובתנו! זה נעשה לטובתנו משום שאנחנו צלם אלקים, כדי שנלמד את הפירות ונגדל עוד ועוד, נגדל עוד ועוד באמונה שלנו. אז בעודנו הולכים ברחוב וחולפים על יד דוכן פירות, אנו חושבים לעצמנו: "אֲשֶׁר זָרְעוּ בּוֹ!" תפוחים! "אֲשֶׁר זָרְעוּ בּוֹ!" אבטיחים! "אֲשֶׁר זָרְעוּ בּוֹ!" מלונים! "אֲשֶׁר זָרְעוּ בּוֹ!" זה אדם שחי עם ספר אחד, עם מדריך למשתמש אחד.

עולם של מתירנות

כעת אנו מגיעים לדוגמא החמישית במספר, והאחרונה שלנו להיום. כמובן, אם נרצה נוכל לשבת כאן כל הלילה וללמוד עוד יסודות, אבל תצטרכו לסלוח לי על כך שאני מסיים כעת. הדוגמא החמישית של לימוד שכל תורה שנמצא בפרשת בראשית הוא, המשמעות האמיתית של חטא. אתם יודעים, הספרות של העולם שבחוץ עסוקה כיום בלהפיץ את עקרון ה'חוסר-אחריות', עקרון תירוצים. הם מלמדים שאף אחד אינו אחראי עבור מעשיו הבלתי טובים. יש להם כל מיני סיפורים ואליבים. זה נובע מעוני, מגזענות, מקיפוח, זה בגלל הממשלה. והפסיכולוגים, בספרים שלהם, יצרו היום תירוצים חדשים.

וכאן מגיעה התורה ומלמדת אותנו לא כך! "וְלֹאֲדָם אָמַר... אָרוּרָה בְּעֶבְרָה... בְּזַעַת אֶפְיָה תֹאכַל לֶחֶם" (שם ג, יז-יט).

חטא אחד קטן

והנה, אדם הראשון לא חי חיים של חטא. הוא היה צדיק עליון. הוא לא רצח, ולא גנב מאיש. פעם אחת בלבד הוא עבר עבירה ואכל משהו שהיה אסור לו לאכול. פעם אחת! חטא בודד! זה הכל.

אבל הפעם האחת הזו המיטה על העולם חושך, צער, קללה, המשמשת זכרון עולמים, לעולמי עד, עד סוף כל הדורות. אז אם אנחנו הולכים ברחוב ורואים גויים איטלקים בעלי שרירים, שעובדים קשה כדי לחפור בתוך האספלט ולהניח צינורות, והזיעה ניגרת מפניהם, זה מזכיר לנו מה גורם החטא. האדם יכול לאכול לחם רק בזעת אפו - לעולם ועד!

עומד מלמד בכתה של בנים שובבים, ומנסה להשליט שם סדר, ולהכניס להם לראש קצת אלף-בית וקצת חומש. זה כמעט בלתי אפשרי; הוא מתוסכל. אבל הוא מוכרח לחזור גם מחר בבוקר, כי הוא צריך להביא אוכל הביתה. זו המשמעות האמיתית של חטא. הכל הגיע בגלל אדם אחד שהמרה את פי ה'. תוכלו לקרוא לזה משפט, עונש, או כל מילה אחרת שמוצאת חן בעיניכם, אבל זה הכל בגלל אדם אחד שהמרה את פי ה'.

חטא אחד גדול

והלימוד מזה הוא, שחטא אינו רק שגיאה שניתן לתלות אותה במשהו אחר; לא מדובר באיזה מטרד קטן בחייו של האדם, שממנו ניתן להתעלם. זה מה שהספרות העולמית רוצה שנחשוב: 'אל תדאג, בסך הכל מדובר בחטא'. "בסדר, אז אכלתי משהו שלא הייתי צריך לאכול. למה לעשות מזה עסק?"

"לא ולא!" אומרת תורתנו. "חטא הוא עסק גדול, יותר מכל עסק אחר!" חטא זה כמו

ליפול מראש הגג. גם פעם אחת שנופלים מהגג היא יותר מדי. אי אפשר לומר: "נו, אז נפילתי פעם אחת מהגג". מי ששובר את הגולגולת או את עמוד השדרה, לא אומר "אופס".

וחטא הוא עוד יותר גרוע מליפול מראש הגג. חטא זה רעידת אדמה, טרגדיה בהיסטוריה העולמית. כך אנחנו מבינים מהו חטא, כי בספר שלנו כתוב שאיננו מסתכלים על 'קטנותו' של החטא, על פעולה קטנה שאורכת לא יותר מכמה רגעים, אלא בגדולתו של מי שאת המילים שלו ממרים! כבוד ה' ממלא את היקום, ואין סוף לגדולתו; היא נמשכת ומגיעה למקומות שאין להם סוף, וזאת אומרת שאדם שעבר עבירה, המרה את פיו של האינסוף, שדבריו הם שלמים בשלמות נצחית. בספר שלנו כתוב שאין חטא שהוא קטן, כיון שזוהי המראה של רצון השי"ת.

תן לחכם ויחכם עוד

בחרתי היום כמה דוגמאות אקראיות מפרשת בראשית, והלוואי שהייתי יכול להמשיך עוד, כי יש עוד כל כך הרבה. אבל מה לעשות ואנחנו צריכים לסיים. נסיים אפוא בכך שנזכיר לעצמנו שיסודות אלו נועדו לשמש רק כדוגמא למשמעות הענין הזה, שיש לנו ספר שמלמד אותנו איך לחשוב וכיצד לחיות חיי הצלחה. וחיי הצלחה הכוונה בשני העולמות; אדם שידוע שיש לו ספר אחד שמלמד אותו הכל, יחיה באושר גדול יותר בעולם הזה ובעולם הבא, לנצח נצחים.

אבל יש לזה תנאי אחד. שזה יהיה הספר האחד והיחיד! "הקורא בספרים חיצוניים אין לו חלק לעולם הבא" (סנהדרין ק, ב). והנה, יש כמה דעות לגבי הפירוש המדויק של המושג "ספרים חיצוניים", ולא ניכנס לזה כאן, אבל הכלל הוא שכל דבר שהוא מחוץ לספרי קודש של התורה, מרחיק את האדם מזכאותו לעולם הבא.

ומדוע זה כך? כי העולם הבא הוא מקום שאליו אנשים הולכים בזכות דבר אחד - בזכות מה שנמצא בתוך נשמתם; צורת נשמתו של האדם היא זו שקובעת האם הוא יגיע לעולם הבא או שמה לא, או להיכן הוא יגיע בעולם הבא. והתוכן שנכנס אל תוך נשמתו, עושה זאת באמצעות המעברים של האוזניים והעיניים; מה שאדם שומע ומה שהוא רואה - זה מה שיוצר את התוכן של נשמתו.

עם הפנים קדימה

ולכן מי שמתרגל לקרוא בספרים שלהם, הרעיונות נכנסים לו לראש, ולמרות שהוא יהודי שומר תורה, יש לו בראש דברים שהם הפך התורה. או שיש לו בראש צ'ולנט - צ'ולנט של רעיונות, חלקם רקובים, חלקם טובים, ולמעשה הכל מתקלקל. יש היום אפילו יהודים אורתודוקסים שמאמינים באבולוציה. ובכן, האנשים המעוותים הללו, "אין להם חלק לעולם הבא" - אי אפשר להגיע לעולם הבא עם נשמה מלאה בדברים שהם

הפך התורה.

ולכן יש לנו ספר אחד - וזהו. גם מי שקורא עיתון או מגזין של שומרי תורה, נמצא בסכנה גדולה, כי מי אמר שהכותבים מעבירים לך את דבריהם של גדולי ישראל, מנהיגי התורה? הכותבים הם אמנם יהודים שומרי תורה, אבל מי יודע איזה נזק הם עלולים לגרום לך בכך שיכניסו לך לראש דברים שילוו אותך לעולם הבא? אנשים צריכים לדעת שכל שהם קוראים יותר דברים 'מבחוץ', כך הם הורסים את כל השקפת עולמם, והם מרעילים לעצמם את הראש לנצח נצחים. רק התורה היא זו שמלמדת אותנו איך לראות את האמת.

נשוב אפוא, עד כמה שניתן, לימים הטובים שבהם היה לנו ספר אחד בלבד, ונלמד כיצד להביט על העולם מבעד לעיניו של הספר האחד והיחיד הזה. זהו ענין שטוב לחשוב עליו בשעה שרוקדים בשמחת תורה. אנחנו רוקדים עם הספר האחד והיחיד, כי אין עוד מישהו בעולם שיכול ללמד אותנו איזה דבר. משה אמת ותורתו אמת! זו האמת האחת והיחידה! חוץ מהספר הזה, האדם מביט דרכי עיני הכותב, ומקבל תמונה מעוותת של העולם. תורת ה' - היא מקור המידע האחד והיחיד שלנו. זוהי השמחה של היום הזה!

בבכרת חג שמח ושבת שלום ומבורך!

בואו נהיה מעשיים

הספר שלנו

בעודנו רוקדים עם ספר התורה ביום שמחת תורה הבעל"ט, נזכיר לעצמנו שספר התורה הוא הספר האחד והיחיד שלנו. פה מונחת האמת היחידה, ורק מכאן שואבים אנו את הערכים וההשקפות שעל פיהם ומפיהם אנו חיים. ובשבת קודש פרשת בראשית נקדיש במהלך השבת דקה אחת כדי לחשוב על חמישה מבין היסודות הנלמדים מהפרשה, שאותם הזכיר הרב זצ"ל: **א.** שהבריאה כולה אינה אלא דבר ה'. **ב.** שהעולם הזה כולו הוא טוב מאוד. **ג.** גדלות האדם - האדם הוא צלם אלקים. **ד.** יד ה' המופלאה המתגלה בפירות שהוא ברא. **ה.** כמה חמור הוא החטא וכמה נוראות הן השלכותיו.

**Master The Halachos of Lashon Hara
IN JUST 1-2 MINUTES A DAY!**

DAILY CHOFETZ CHAIM SHIUR

0774904113

Starting A New Cycle From Rosh Chodesh Sivan

"A person who is careless
in speaking about his fellowman,
is going to speak ill of his creator"
(Toras Avigdor parshas Shemos 5781)

NOTNIM GAV

A non-sectarian organization to offer critical support, advice and practical assistance to

any individual threatened with

FORCED CONSCRIPTION.

Call at any time 04-313-2000 (press 4 for English)

Take a part in hatzlas nefoshos! Donate today on the hotline (press 0) or on Nedorim Plus

(there you can donate specifically for the English assistance)

For more information, email ukfortorah@gmail.com

בחסות

אסור ע"פ הלכה לקרוא תכנים פרסומיים של דברי חול בשבת

**אתה תדע
משנה ברורה!!**
בדוק ומנסה

**בעזרת הספרים 'דרך ברורה'
ביאור וסיכום יחודי**

הגד"ח קנייבסקי זצוק"ל: "יש תועלת גדולה מהספר"
רקוד 20 הסכמות מגדולי הפוסקים
הפצה ראשית: ימה נגד

פרטים: 03-579-3051

פמוטמונה

וילניץ מתקבלת
ככולית
מחוסמת

052.76.00005
info@pamotmuna.com
www.pamotmuna.com

**KITCHEN
CONNECTION**

1-STOP SOURCE FOR FUNCTIONAL KITCHENS
WHERE JEWISH LIFE IS ALWAYS HAPPENING.
WWW.K-C.CO.IL • INFO@K-C.CO.IL • 050-571-8719

פיקלים

• להנות מכל ביש •

הצטרפו לאלפי
שומעים מרוצים
הנהנים מהשיעורים!

**עיקרי הראשונים והאחרונים
על כל דף בש"ס**
הנמסרים בבהירות
ע"י טובי מגידי השיעורים

**בהמלצת גדולי הדור ובראשם
מרן שר התורה הגד"ח קנייבסקי זצ"ל.**

נסו פעם אחת ולא תרצו להפסיק!

לבידורים ומשוב: 053-416-7196
info@hadafbeiyun.org

הדף בעיון

ניתן להאזין לשיעורים במגוון דרכים:

פורטל הדף היומי	הורדה מנוגל דרייב
באתר הדף: hadafbeiyun.org	באתר הדף: hadafbeiyun.org
בקול הלשון	בקול הלשון: 073-871-8138
בוקו הדף: 079-704-0030	

מי קדם

**ברי מים מתקדמים
במחירים מיוחדים**

מכירה | התקנה | שירות
טל: 052-277-5007

BZL FOUNDATION
Help & Charity Fund for Arreheim and Large Families
L'zecher Nishmas Harav Hachassid Zalman Leib Baruchson z"l

**WE WANT TO ARRANGE AND
PAY FOR YOUR SEUDAS BRIS**

055-676-8760

R' Michael Yehuda Kleiner, one of our professional mohelim
is available for any bris related questions at 0537089938.

עם הרב
אביגדור
מילר זצ"ל

שאלות ותשובות

שאל אביגדור ויגדר זסניך ויאמר

שאלה:

האם גוי מוסלמי או נוצרי יכול לאהוב את ה'?

תשובה:

תלוי את מי הוא אוהב. זה מאוד תלוי מה הגוי חושב כשהוא מדבר על האלהים. כשמדברים על משהו, על ה', עלינו לתאר אותו בתארים מסוימים; ובתארים אלו תלוי הכל. נניח שאתה מעוניין להביא מתנה לאיזה אדם, אבל אתה לא מכיר את האיש, אז אתה מביא את המתנה לשכן שגר דלת לידו. יכול להיות שזו מתנה נהדרת, אבל הבאת אותה לכתובת הלא נכונה. אז כשבא משהו ומתפלל לאלהים שדיבר עם מוחמד, הרי שהוא מתפלל לאלהים הלא-נכון, כי אין כזה אלהים. אם הוא מצהיר ש"אללה הוא האלהים, ומוחמד הוא נביאו", אזי הוא מתייחס לאלהים אחרים, שלא קיים.

אנשים שמתפללים לאלהים שכביכול נולד מאשה, מדברים על משהו שלא קיים. ולכן הם עובדי עבודה זרה, או לכל היותר מתפללים לאפס, למשהו שלא קיים. הם אינם מקבלים שום שכר על כך. הם לא אוהבים את ה', הם מתפללים לאין ואפס, לאלהים מצוץ מהאצבע. תפילה היא דבר אמיתי רק אם היא מכוונת לה' אלקי ישראל.

כך כותב הרמב"ם. הוא כותב שחסידי אומות העולם יש להם חלק לעולם הבא. עם זאת, הוא כותב שחובה עליהם להכיר בכך שה' הוא **אלקי ישראל**. הוא בחר בנו! הוא בחר בעם ישראל. רק מי שמאמין בזה, יכול להיכלל בקטגוריה של חסידי אומות העולם. פרעה היה מוכן להאמין בה' כשמשה בא אליו, אבל הוא לא היה מוכן להאמין בה' אלקי ישראל. וזו היתה הבעיה הגדולה שלו! ולכן ה' המחיש לו שלא רק שהוא אלקים, אלא שהוא אלקי ישראל.

לכן חשוב כל כך להאמין בדברים הנכונים בנוגע לה'. יהודי שמאמין ב'אלהים אוניברסלי', אינו יהודי. בוודאי שה' הוא אדון היקום כולו, אבל הוא הצהיר שהיקום נברא עבור עמו, עם ישראל. עם ישראל הוא השחקן הראשי על בימת העולם, וכל השאר אינו אלא תפאורה עבורו. ולא משנה עד כמה קשה לאדם לקבל את המושג הזה, יהיה עליו ללמוד אותו. כי חובה עלינו ליישם את האחריות הזו שהוטלה עלינו! ולא נוכל לעשות זאת אלא אם כן נכיר בכך שאנחנו הדמויות המרכזיות בעולם הזה, ה' בחר בנו, וקבע שהוא ה' אלקי ישראל.